

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A. Z.
przeciwko E. Sp. z o.o. w W.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2016 r.,
skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Rejonowego w W.
z dnia 16 czerwca 2014 r., sygn. akt V P (...),

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Powódka A. Z. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia z 16 czerwca 2016 r.

Skarżąca wniosła o „rozpoznanie skargi w trybie zwykłym przewidzianym w art. 424¹ § 1 k.p.c.” oraz o stwierdzenie że „zaskarżony wyrok jest niezgodny z prawem, a mianowicie z następującymi przepisami: art. 4 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2, art. 32 Konstytucji RP, art. 2 Konstytucji RP”.

Dalej wywiodła, że „podstawę skargi stanowią następujące zarzuty – z art. 424¹ § 2 k.p.c. przy rozpoznaniu sprawy w trybie wyjątkowym z powodu naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego zasady prawa do godziwego

wynagrodzenia, zasady równości obywateli wobec prawa oraz zasady demokratycznego państwa prawnego jak również praw człowieka i obywatela wolności pracy realizowanej przez zakaz pracy przymusowej”.

Odnosząc się do przesłanki określonej w przepisie art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., skarżąca stwierdziła, że „nie wносиła kasacji ani skargi kasacyjnej” do Sądu Najwyższego. Wskazała także, że nie wносиła apelacji, gdyż „wniesienie apelacji nie miało sensu z uwagi na prawomocne oddalenie apelacji w drugiej równolegle prowadzonej sprawie o identycznym stanie faktycznym i pomiędzy stronami pod sygn. akt. VP (...). W tej ostatniej sprawie Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalił identyczne żądania pozwu, ale obciążył skarżącą obowiązkiem zwrotu znacznych kosztów postępowania. W niniejszym postępowaniu Sąd zaakcentował tę okoliczność, uzasadniając oddalenie powództwa, powołał się właśnie na ten fakt, przez co wskazał na niepowodzenie przyszłej apelacji i nonsens w jej składaniu w tej sprawie ze względu na jednolitość orzecnictwa. W sprawie nie wystąpiły żadne ustawowe okoliczności skutkujące możliwością wznowienia postępowania. W polskim systemie prawnym nie istnieją już żadne inne środki prawne przy zastosowaniu których można by wzruszyć prawomocne orzeczenie Sądu cywilnego.”.

W tym kontekście skarżąca przywołała art. 424¹ § 2 k.p.c. stwierdzając, że „w sprawie doszło do naruszenia przez Sąd podstawowych zasad porządku prawnego zasady prawa do godziwego wynagrodzenia, zasady równości obywateli wobec prawa oraz zasady demokratycznego państwa prawnego jak również naruszenia podstawowych wolności obywatelskich tj. prawa do wolności pracy realizowanej przez zakaz pracy przymusowej. Wyjątkowość wypadku polega również na tym, iż zaniechanie przez skarżącą w złożeniu apelacji, a więc wykorzystanie ze zwykłych środków zaskarżenia, podyktowane było treścią uzasadnienia Sądu w tym postępowaniu. W szczególności stało się tak z uwagi na wskazanie przez Sąd, iż wyrok wydany w tej sprawie zapadł zgodnie z treścią wyroku w innej równoległej sprawie toczącej się pomiędzy stronami identycznych stanach faktycznych. Sąd Apelacyjny, który wydał prawomocne orzeczenie w tej innej sprawie, byłby właściwy do rozpoznania apelacji w tej sprawie. Tak więc skarżąca była przekonana, iż Sądowi chodzi o to, iż apelacja nie ma sensu,

albowiem ten sam Sąd musi wydać taki sam wyrok, jak w tamtej sprawie, zgodnie z zasadą bezpieczeństwa obrotu prawnego i zasadą równości i sprawiedliwości społecznej oraz demokratycznego państwa prawnego. Narażanie się więc na znaczne koszty apelacji było by nieracjonalne.”.

Odnosząc się natomiast do przesłanki określonej w przepisie art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. i uprawdopodobniając poniesienie szkody na skutek wydania zaskarżonego orzeczenia, skarżąca wskazała, że została jej wyrządzona szkoda w postaci *damnum emergens* w zakresie, w jakim została pozbawiona możliwości dochodzenia swoich słusznych pretensji do pracodawcy o zaspokojenie wynagrodzenia za pracę oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wysokości 25.216,47 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach - jak stanowi § 2 powołanego artykułu - gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

W myśl art. 424⁵ § 1 k.p.c. skarga powinna zawierać: 1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający

wniesienie skargi; 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

W przywołanym przepisie określone zostały wymagania, którym powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Wszystkie wymagania określone w art. 424⁵ § 1 pkt 1-6 są samoistne i niezależne, każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione, nie mogą zatem być ani nawzajem zastępowane, ani pomijane (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, LEX nr 1109453). Powinny być one wypełnione w sposób kumulatywny, zgodnie z ich procesową funkcją. Do omawianych wymagań skargi zalicza się, między innymi, przytoczenie podstaw kasacyjnych oraz ich uzasadnienie (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Przepis wyraźnie odróżnia podstawy skargi (sprecyzowane w art. 424⁴ k.p.c.) od wskazania przepisu prawa, z którym orzeczenie jest niezgodne, i nie może budzić wątpliwości, że skarga musi zawierać każdy z tych elementów, przedstawiony odrębnie.

Element konstrukcyjny skargi z art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. jest formalnym odpowiednikiem regulacji, zgodnie z którą skargę można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub procesowego (art. 424⁴ k.p.c.), natomiast wymaganie z art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczy konkretnego przepisu, z którym zaskarżane naruszenie jest niezgodne. Można zarzucić naruszenie wielu przepisów prawa materialnego lub procesowego, które mogą, lecz nie muszą spowodować niezgodności z prawem. Dlatego wskazany przepis prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, nie musi być jednocześnie tym przepisem, który stanowi podstawę skargi (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2007 r., I BP 57/06, LEX nr 611387; z dnia 25 sierpnia 2010 r., II BU 2/10, LEX nr 653670 oraz wyrok z dnia 26 stycznia 2012 r., I BP 4/11, LEX nr 1135985).

Zatem spełnienie wymagania przytoczenia podstaw skargi i ich uzasadnienia polega, podobnie jak w przypadku skargi kasacyjnej, na tym, że skarżący powinien wskazać, na której z przewidzianych w art. 424⁴ k.p.c. podstaw opiera skargę, następnie przytoczyć - oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) - naruszone przepisy prawa i wyjaśnić, na czym ich naruszenie polega. Skarżąca w tym zakresie przytoczyła jedynie art. 424¹ § 2 k.p.c., który określa warunek

dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zatem nie ma podstaw do uznania, że spełnione zostało wymaganie z art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.

Stosownie do art. 424⁸ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 k.p.c., natomiast zgodnie z art. 424⁸ § 2 k.p.c. skarga podlega odrzuceniu także wtedy, gdy nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c.

r.g.